

Česká republika

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Alternativní mateřská škola Ostrava-Mariánské Hory, U Dvoru
22a**

U Dvoru 22a/1249, 709 00 Ostrava-Mariánské Hory

Identifikátor školy: 600 144 267

Termín konání orientační inspekce: 10. - 11. září 2002

Čj.:	146 1726/02-11069
Signatura:	on6aw101

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Alternativní mateřská škola je předškolní zařízení, které má dvě třídy s kapacitou 46 dětí. Zřizovatelem je Statutární město Ostrava, Městský obvod Mariánské Hory a Hulváky, Přemyslovců 63, 73936, Ostrava-Mariánské Hory. Právní forma - organizační složka obce. Výchovný program této školy vychází z principů: waldorfské pedagogiky. Podstatným rysem této pedagogiky je vnitřní souvislost vědeckého, duchovního a uměleckého chápání života.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy
- materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v celé škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogickou činnost školy zajišťují odborně a pedagogicky způsobilé učitelky a ředitelka školy.

Školní vzdělávací program je stanoven na základě podmínek a potřeb mateřské školy. Hlavní úkoly jsou rozpracovány do realizačních fází. Plán řídicí činnosti zachycuje organizaci školy, vedení a kontrolu pracovníků. Hodnotí se skutečná pedagogická činnost v oblasti projektované i realizované. Hodnocení přihlíží ke kvalitě naplňování potřeb dítěte, kvalitě jeho učení, úrovni využívání jeho spontánních i řízených činností, respektování možností dítěte a další. Poznatky z pravidelného vyhodnocování jsou v dílčích materiálech zaznamenány a jsou přijímána opatření. Provoz školy je dán optimálním stanovením služeb, úkolů a povinností pracovníků a uspořádáním dne v mateřské škole.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ředitelka školy absolvovala tříleté studium waldorfské pedagogiky a všechny učitelky se účastnily seminářů zaměřených na waldorfskou pedagogiku, které probíhají průběžně u nás i v zahraničí. Vedle účasti na těchto seminářích učitelky navštěvovaly kurzy výtvarné a pohybové výchovy, logopedické minimum, videotrénink interakcí, individuální studium antroposofie a waldorfské pedagogiky. Škola trvale spolupracuje s Ostravskou univerzitou, waldorfskou základní školou, waldorfskými školami ve švýcarském Dornachu, Pardubicích, Praze a s Asociací waldorfských mateřských škol v Praze.

Organizace a provoz školy je rozpracován ve školním a vnitřním řádu školy a v právech a povinnostech rodičů. Vymezuje organizační strukturu školy včetně systému podřízenosti pracovníků, kompetence, práva a povinnosti pracovníků, zásady řízení školy a principy hodnocení pracovníků. Povinná dokumentace školy je vedena bez závad, ve stanoveném rozsahu a stanovenou formou. Informovanost pracovníků školy je zajišťována konáním pravidelných pedagogických a provozních porad. Učitelky získávají včas a v potřebném rozsahu informace.

Kontakt s rodiči je založen na vzájemné otevřenosti a důvěře, opírá se o velmi dobrou informovanost a spolupráci. Při příchodu a odchodu dětí jsou rodičům každodenně podávány

požadované informace. Škola vedle výchovně vzdělávací činnosti organizuje každoročně společné akce s rodiči, tzv. slavnosti, vycházející z principů waldorfské pedagogiky. V rámci prezentace mateřské školy na veřejnosti jsou v tisku zveřejňovány články o dění v mateřské škole. V loňském školním roce byly o této škole tři samostatné relace v českém rozhlase.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Alternativní mateřská škola je tvořena dvěma třídami, v přízemí a v 1. patře. Prostorové podmínky jsou velmi dobré. Třídy jsou tvořeny hernou, třídou, stabilní ložnicí, šatnou a sociálním zařízením. Původně byla budova koncipována pro provoz jeslí, tedy vybavena menším počtem záchodků a umývadel. Z toho důvodu je i kapacita omezena pouze na 23 dětí ve třídě. Škola je vybavena přírodním materiálem, který je podstatnou skutečností při realizaci principů waldorfské pedagogiky. Pedagogicky podnětným a promyšleným uspořádáním prostorů jsou vytvořeny optimální podmínky pro volný přístup dětí k jednotlivým hračkám a pomůckám. Prostředí je upravené a bezpečné, k estetickému dojmu přispívají výtvarné práce dětí a učitelek. Děti jsou vedeny v přirozených podmínkách k samostatnosti v udržování pořádku a estetického vzhledu interiéru. Další vybavení přírodním materiálem, dřevěným nábytkem a dřevěnými hračkami je jedním z úkolů tohoto roku. Škola nemá dostatečné krytí finančních prostředků na nákup pomůcek a hraček, které potřebuje pro naplňování cílů waldorfské pedagogiky. Proto soustavně hledá sponzory pro hmotnou a finanční pomoc.

Materiálně technické podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně vzdělávacího programu

Výchovná práce je zpracovaná na celé jedno roční období. V rámci ročního období jsou realizovány činnosti podle týdenního rytmu, jsou plněny cíle a úkoly zpracované ve čtvrtletních projektech výchovné práce, které vycházejí z Rámcového programu. Obsah výchovně vzdělávací práce vychází z koncepce waldorfské pedagogiky, jednotlivé činnosti se vzájemně prolínají, souvisí spolu. Jsou každodenně doplněny pohybovými aktivitami, zejména pravidelným cvičením, které nahrazuje tělesnou výchovu ve své přirozené podobě a zároveň umožňuje respektování přirozených potřeb a možností dětí. Rytmus týdne je obsažen v týdenních plánech jednotlivých učitelek a posléze realizován. Do rytmu roku jsou zařazeny slavnosti, kterých se účastní i rodiče.

Tvorba čtvrtletních projektů i dílčích projektů a jejich plnění je průkazné ze zápisů v třídních knihách, z výzdoby tříd k jednotlivým ročním obdobím, z prací dětí a z výsledků kontrolní činnosti ředitelky.

Systém kontrolní činnosti má ředitelka zpracován ve školním vzdělávacím programu, zahrnuje hospitační a kontrolní činnost a analýzu vzdělávací činnosti školy. Těžištěm kontrolní činnosti je průběžná kontrola postihující všechny oblasti chodu zařízení a hospitační činnost. Kontrolní

činnost je dokumentována, obsahuje závěry a doporučení pro další práci. Výsledky kontrol jsou s pracovníky projednávány a zobecňovány na pedagogických radách.

Realizace vzdělávacího programu je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Motivace a hodnocení, interakce a komunikace

Týdenní práce s dětmi má dané téma, které prolíná všemi činnostmi týdne. Prostředí tříd je uzpůsobeno tématu, v obou třídách jsou stoly zhotoveny do jednoho kruhu, který symbolizuje celost a přiblížení se dokonalosti. Poskytuje prožit skutečnost setkávání se, vstupování, vystupování, přibližování se, možnosti rozvíjet se. V kruhu se nikdo necítí ani první ani poslední. Využívá co nejmenší plochy k co největšímu kontaktu. Třídy mají koutky, které se mění s ročním obdobím a probíhajícími slavnostmi. Jejich výzdoba přispívá k rozvíjení představitivosti a fantazie dětí. Celá výzdoba tříd je motivující.

Význam motivace vyúsťuje v činnost, kterou dítě samo podněcuje a řídí. Činnosti nejsou odděleny, vše je propojeno a provázáno ve vzájemných souvislostech. Ve spontánních činnostech učitelky nabízí činnost, která už spadá do řízených činností (příprava těsta a následně zhotovení výrobků dle fantazie dětí a pečení). Děti se aktivně zapojovaly do těchto činností. Ve spontánních i řízených činnostech bylo možno sledovat vlnitou a radostnou atmosféru třídy, dobrou kvalitu vzájemných vztahů dětí i vyučujících, vzájemnou důvěru a spolupráci. Veškeré činnosti probíhaly hrou, působily na rozvoj fantazie. Děti měly prostor pro spontánní sebevyjádření a kreativní myšlení.

Ve všech sledovaných činnostech učitelky používaly citlivě a s vysokou profesionalitou motivační prvky se záměrem co nejvíce přiblížit dětem nové zkušenosti a poznatky s ohledem na jejich věk a individualitu. Hodnocení bylo prováděno přirozenou formou, mělo charakter zpětné vazby se záměrem upozornit dítě na pokrok a ocenit jeho snahu. Učitelky vycházely z důkladné znalosti individuálních zvláštností dětí. Klidná atmosféra a vstřícná komunikace učitelek přispívala k tomu, že veškeré činnosti probíhaly přirozeně za aktivního soustředění a spoluúčasti dětí. Učitelky měly k dětem krásný vztah, děti byly laskavým způsobem podněcovány k aktivní komunikaci rozmanitými formami.

Organizování a metody

Učitelky byly na činnosti s dětmi pečlivě připraveny, jednotlivé činnosti na sebe logicky navazovaly a vytvářely algoritmus. Byly využity postupy s prvky tvořivé dramatiky, smyslové výchovy a přímé praktické činnosti. Nové poznatky děti získávaly hravou formou a rychle si je pamatovaly. Užití metody byly funkční, pestré a vhodné k naplnění stanovených výchovných cílů. Děti dokázaly činnost samostatně tvořivě rozehrát a plně se do ní zabrat. Učitelky respektovaly individuální potřeby a schopnost soustředění dětí.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Jednotlivé činnosti jsou každodenně doplněny pohybovými aktivitami dětí a rozvíjením jemné motoriky v různých pracovních a výtvarných činnostech. Pracovní činnosti typu pečení a modelování s hlinou jsou zařazovány velmi často. Do programu mateřské školy je zařazena eurytmie-pohybové ztvárnění hlásek, slov, barev, vlastností, temperamentu, jde o jejich prožití prostřednictvím pohybu. Tyto činnosti děti velmi intenzivně prožívaly.

Ve všech sebeobslužných činnostech projevovaly děti naprostou samostatnost, což je z větší části dáno vedením učitelek, spoluprací s rodiči, ale i nápodobou ve smíšené skupině dětí. V průběhu inspekce nebyla zpozorována žádná konfliktní situace, vztahy mezi dětmi byly velmi pěkné, neměly zábrany v kontaktu s dospělými. Jejich vyjadřování odpovídalo úrovni dětí předškolního věku. V průběhu dne ve všech činnostech děti vzájemně i s učitelkou velmi dobře spolupracovaly. Výchova a vzdělávání probíhalo formou vzájemného působení mezi dětmi, vnějším prostředím a dospělými. Obsah vzdělávání reflektuje přirozený vývoj předškolního dítěte, umožňuje postupné naplňování dílčích cílů stanovených v pěti oblastech: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní a enviromentální. U starších dětí je patrný přechod od konkrétního myšlení k myšlení pojmovému a slovně logickému. Alternativní program je zaměřen na umělecké formy ve výchově, které uvádějí dítě do přirozeného světa fantazie a imaginace. Tam se seznamuje se světem v celé jeho šíři, ale přijatelnou formou pro toto věkové období. Důležitým aspektem je také pohádka, vítězství dobra nad zlem, v čemž je obsažena morální hodnota jako neotřesitelný základ. Prolíná se zde podobenství, fantazie a skutečnost zároveň. Další výchovnou formou jsou roční slavnosti, které souvisejí s křesťanskými tradicemi. V pravé chvíli je prožito něco, co nás spojuje s celou historickou pamětí lidstva. Jestliže se takový fyzický prožitek ukládá v citové paměti již v tomto věku, není již posléze zapomenut. Všechny tyto aspekty hluboce působí na představitost a fantazii dětí, což se projevuje ve vysoké úrovni tvořivých činností, dětských prací a výrobků a zároveň i poznatků a dovedností vztahujících se k životnímu prostředí.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve zřizovací listině a v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí KÚ Moravskoslezského kraje č. j. ŠMS-2583/01/Mu o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2001.
2. Zřizovací listina vydaná Zastupitelstvem městského obvodu Mariánské Hory a Hulváky č. 189/14 ze dne 14. prosince 2000.
3. Organizační řád školy.
4. Školní vzdělávací program.
5. Zápisy z pedagogických a provozních porad.
6. Přehled docházky, plány a přehledy výchovně vzdělávací práce tříd.
7. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti.
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků.

ZÁVĚR

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se příznivě projevuje ve výchovně vzdělávací práci.

Alternativní mateřská škola svým programem má zvýšené nároky na pracovní materiál, vybavení i pomůcky. Škola nemá dostatek finančních možností a je do značné míry závislá na sponzorských darech.

Mateřská škola plní svou výchovně vzdělávací funkci. Pozitivem se jeví zejména vysoká účinnost pedagogického procesu s vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit v obsahově i motivačně integrovaných činnostech a tvůrčí, vysoce pozitivní klima školy s maximálním respektem učitelek k individuálním potřebám dětí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Lenka Vojtovičová	Mgr. Lenka Vojtovičová

V Ostravě dne 17. září 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. září 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Yveta Ellerová	Mgr. Yveta Ellerová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚ Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava 2	2002-10-03	146 1837/02-11069
Zřizovatel Statutární město Ostrava, Městský obvod Mariánské Hory a Hulváky, Přemyslovců 63, 739 63	2002-10-03	146 1838/02-11069
Rada školy		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány